

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a. època núm. 392, gener del 2021

Finques Puig sl

Compravenda - Administració - ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
www.finquespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

Tallers Masnou
G.Oliveras Taller Multimarca

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

Recollida del vehicle a domicili · Cotxe de substitució gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. Servei ITV 100%

ATENCIÓ NADONS DEL 2020

Aquest any no farem la trobada de Nadons com s'ha fet sempre. Envieu-nos una fotografia en primer pla del nadó en format vertical; hi pot sortir el pare o la mare (només un). Ajunteu molt bé els caps. Fixeu-vos en la foto d'exemple. Reunirem totes les fotos en una sola imatge general.

Envieu-la a nadons.masnou@gmail.com

Per publicar-la, cal que adjunteu el nom complet del nadó, el dia i l'hora de naixement, l'adreça, un telèfon i correu electrònic, el nom dels tutors legals i el text següent **signat: Donem consentiment a l'organització de la Trobada de Nadons per publicar la imatge que adjuntem així com l'ús de les dades que enviem, per a promoció comercial.**

La fotografia general es publicarà a la revista Gent del Masnou i al Masnou Viu i tots els participants rebran el muntatge al seu correu electrònic, amb qualitat de reproducció.

Més informació: 660 09 23 81. Termini màxim d'admissió 21 de gener de 2021

Butlletí mensual de **Gent del Masnou**, associació cívico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol - Lluís Valls

Portada: Trasbalsat, intocable, aïllat, 2021

Correcció: Esteve Pujol

Disseny i muntatge: Taller de publicitat.

Publicitat: 93 555 16 59

Imprimeix: Jobagraf.

Tiratge: 3.500 exemplars.

Paper ecològic de 90 g.

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com

www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de
l'Ajuntament de la Vila.

BON ANY 2021

T'AGRADARIA CANTAR EN UNA CORAL?

Vols venir a cantar a la Coral Xabec? Hi tens lloc com a tenor, baix, soprano o contralt. Posa't en contacte amb Manel Pérez al telèfon:

679 999 509

**Qui canta, els seus
mals espanta!**

Editorial

ANY NOU, VIDA NOVA!

Amb l'arribada del gener, encetem el nou calendari amb l'esperança que es faci bona aquella dita popular que a cada canvi d'anyada fem extensiva als familiars i amics: *Any nou, vida nova*, tot confiant que l'any acabat d'estrenar sigui portador de bones notícies i, en aquest cas, deixi enrere la malastrugança que ens ha acompanyat el 2020, amb l'escampada letal del coronavirus, que ha trastocat els esquemes sanitaris i econòmics d'arreu del món.

El balanç del 2020 presenta unes xifres esfereïdores especialment pel que fa al patiment social, derivat de les múltiples defuncions, sovint en condicions d'aïllament familiar, que han amplificat el dolor dels afectats. Altrament, la recuperació dels malalts que ho han superat, sovint ha estat acompanyada de seqüeles o efectes secundaris de per vida.

A l'altra cara del balanç negatiu hi ha el patiment econòmic que ha fet trontollar principalment les economies de base, les petites i mitjanes empreses, els petits comerços, els autònoms, els treballadors aturats, sovint desemparats per les administracions, que s'han vist superades pels esdeveniments o per la manca de previsió.

A l'hora de tancar l'edició d'aquest Butlletí (20 de desembre), sabem que alguns països com Alemanya, Holanda i altres, atès l'elevat creixement dels contagis, havien endurit i allargat les mesures de confinament durant les festes de Nadal i Cap d'Any, tancant escoles i comerços no essencials. Aquestes mesures dràstiques, minimitzades, probablement per les condicions d'ofec econòmic ja esmentades, just s'havien d'aplicar al nostre país a partir del dia 21, però tot feia preveure que estava al caure un proper enduriment en vistes al creixement alarmant dels contagis i l'amenaça d'una tercera onada a tocar.

Esperem que quan tingueu a les mans aquest Butlletí, la situació estigui sota control i que les expectatives i esperances dipositades en la campanya de vacunació que, segons sembla, s'aplicarà a partir d'aquest primer trimestre d'enguany, comenci a produir els efectes favorables que tots desitgem, malgrat la controvèrsia desencadenada entre els qui hi creuen fermament i la consideren d'obligat compliment, i els qui la rebutgen, si més no temporalment, a l'espera d'avaluar-ne les possibles reaccions o efectes secundaris, si n'hi ha. En aquest sentit entenem que han de prevaler els criteris autoritzats dels entesos en la matèria i el respecte a la voluntat de cadascú. Any Nou, Vida Nova, i que ho sigui de debò.

El President

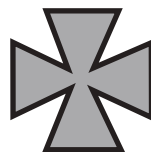
Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
EFEMÈRIDES DE L'ANY 2021 Joan Muray.....	7
REPORTATGE Joan Oliver Gibernau T P.....	8
CONEIXAMENTS INFUSOS Joan Camps.....	9
ELS RELLOTGES DE SOL PARLEN Esteve Pujol.....	10
VIVÈNCIES Pep Parés.....	11
PLATJA I ELECCIONS Joan Maresma.....	12
QUAN N'APRENDRE DE LA HISTÒRIA Pere Martí Bertran.....	13
HISTÒRIES DE LA VILA Joan Muray.....	14
PARLEM DE LLIBRES Jordi Llavina.....	16
CRÒNICA Joan Muray.....	16
DITES I PERSONATGES POPULARS (66) Albert Vidal.....	17
L'EPIDÈMIA DE PESTA DE 1589 A TEIÀ J. Condeminas.....	18
SOM Oriol Lugo.....	19
POESIES DE JOSEP VENDRELL.....	20
GENT DEL MASNOU INFORMA.....	21
LA PUNTA DE LA LLENGUA (125) Esteve Pujol.....	21
TEATRE CAPITAL Rosa M. Isart.....	22
LA CUINA DE L'ANTÒNIA El Culleró.....	22
CRÒNIQUES D'ULTRAMAR Joan Muray.....	23

24 hores al seu servei

FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.
De les 9 del matí a les 9 de l'endemà.

-- Gener 2021 --

1	divendres	Aymar	Cap d'Any
2	dissabte	Riera	
3	diumenge	Riera	
4	dilluns	Ocata	
5	dimarts	Fàbregas	
6	dimecres	Fàbregas	Reis
7	dijous	Viamar	
8	divendres	Dominguez	
9	dissabte	Aymar	
10	diumenge	Aymar	
11	dilluns	Viamar	
12	dimarts	Dominguez	
13	dimecres	Aymar	
14	dijous	Ocata	
15	divendres	Riera	
16	dissabte	Fàbregas	
17	diumenge	Fàbregas	
18	dilluns	Dominguez	
19	dimarts	Aymar	
20	dimecres	Ocata	
21	dijous	Riera	
22	divendres	Fàbregas	
23	dissabte	Viamar	
24	diumenge	Viamar	
25	dilluns	Aymar	
26	dimarts	Ocata	
27	dimecres	Riera	
28	dijous	Fàbregas	

29	divendres	Viamar
30	dissabte	Dominguez
31	diumenge	Dominguez

--Febrer 2021--

1	dilluns	Ocata
2	dimarts	Riera
3	dimecres	Fàbregas
4	dijous	Viamar
5	divendres	Dominguez
6	dissabte	Aymar
7	diumenge	Aymar
8	dilluns	Riera
9	dimarts	Fàbregas
10	dimecres	Viamar
11	dijous	Dominguez Dijous Gras
12	divendres	Aymar
13	dissabte	Ocata
14	diumenge	Ocata
15	dilluns	Fàbregas
16	dimarts	Viamar
17	dimecres	Dominguez
18	dijous	Aymar

Horaris de les farmàcies del Masnou

Aymar (Maricel)

Almeria, 14 · 93 555 03 81

Domínguez (Est. Masnou)

Enamorats, 2 · 93 555 59 36

Fàbregas

Navarra, 68 · 93 555 19 79

Ocata

JFKennedy, 5 · 93 555 33 08

Riera (Club nàutic)

J.Llimona, 22 · 93 555 08 55

Viamar

Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03

De dilluns a divendres

9 - 21

8 - 20.30

9 - 13 i 16.30 - 20

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 20.30

Dissabte

9 - 14

9 - 13.30

9.30 - 13

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 14

h ú s t i A n o b e r t a

Totes les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran**, només, amb el **nom i cognoms** de l'autor. **En cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim o inicials. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

M. ÀNGELS

Quin sotrac al cor quan em van dir que l'antiga malaltia t'havia altre cop reclamat i fa pocs dies vaig saber que no vas poder superar, per segona vegada, l'embat d'aquest maleït mal.

M'hauria agradat de dir-te adeu, però no era conscient del teu estat i, davant de tota aquesta situació tan estranya que estem patint, tendim a no preguntar, a observar des de la finestra i aferrar-nos al niu. La gent, egoista i molt poruga i que sempre tenim por del que ens pot passar a nosaltres i al nostre voltant; miserablement pensem que, si els ganivets de punta cauen al veí, no cauran a sobre nostre. Què hi farem, som així d'imperfectes i simples. Però també haig de reconèixer que en aquest ancestral egoisme hi ha grandesa, honor, amor, solidaritat, heroïsmes, fraternitat i complicitat, que és, aquest últim, el que teníem quan estàvem junts, M.Àngels. Complicitat en com veïem la vida, la feina, la gent, els fills i moltes coses que quan

ens trobàvem desgranàvem amb el plaer de parlar una estona. Feia molts anys que ens coneixíem i que compartíem les nostres feines dins d'un ambient molt agradable de senzillesa i bon tarannà tant amb la teva família com en la condició de masnovina arribada del Montseny de feia força anys. Quan t'agrada una persona, quan et sents bé al seu costat, quan comparteixes, simplement et fa la impressió que res dolent no li pot passar, però malauradament el destí actua d'una altra manera. Ens aferrem a pensar que els plans que tenim per a les nostres vides els podem aconseguir amb esforç i voluntat i no sabem ni volem entendre que som una casualitat a la mercè dels déus. Fa poc que juntament amb el teu company, en Ramon, i família vàreu celebrar l'aniversari del vostre projecte de joventut, la Matalasseria Grau, i a fe que l'aconseguíreu; ara et tocava reduir la marxa i gaudir de l'èxit que vas anar sembrant... però... però... però.

Et trobarem a faltar i, tot i que has sabut deixar el teu esperit en la teva gent, enyoraré el teu somriure sincer i franc que em reconfortava l'esperit.

Àngels, haver-te conegut m'ha confirmat que hem d'estimar la vida. Gràcies.

Un petó

Lluís Valls Marí

CUIDAR EL CUIDADOR

Benvolgut president,

Aclarit el malentès i acceptades les disculpes de la regidora de Salut Comunitària, Yulay Martínez, publicada al Butlletí de Gent del Masnou de desembre, i les dels Serveis Socials; he de manifestar que, tan bon punt tingueren notícies de la queixa, es van posar ràpidament en contacte amb mi per mirar de donar una solució a la problemàtica que ens afecta a casa, i reflectida en el G. M. núm. 390, de novembre.

D'entrada, van proposar de portar el sogre a un proper hospital de dia, mentre paral·lelament (11/11/20) es van iniciar gestions per a la sol·licitud del grau de dependència; llàstima però que aquesta darrera, a causa de la Covid-19, requereix llargs mesos d'espera per la demora que hi ha. La proposta de l'hospital de dia va caure pel seu propi pes, en no haver-hi un mínim de garantia de man-

tenir la seguretat de la bombolla familiar pel desplaçament diari al centre on hauria de cohabitar amb tercers malalts, tota vegada que som dues les persones d'alt risc de contagi a la llar. Descartada aquesta possibilitat, amb voluntat d'ajudar-nos, proposarien la Tele-assistència per a tots dos. Si bé l'hem acceptada, malauradament no alleugerirà gens la tensió de càrrega diària.

Dir també que, després de cinc mesos cercant una persona que m'ajudés en les tasques prioritàries de la casa, sense èxit, al final en trobo una de procedent del poble del costat; dissortadament el dia que havia de començar va avisar-me que no podia venir per estar malalta: possible contagi de coronavirus en una de les cases on col·labora. Així les coses, continuo afrontant en solitari les tasques pròpies de la llar i cura d'un avi —a un mes de fer 91 anys— cada dia més desorientat i dependent; donant prioritat absoluta a la seguretat davant la netedat.

Tot i això, haig de reconèixer i agrair l'atenció rebuda pels Serveis Socials, que es preocupen tothora de trobar una solució factible, encara que els resultats no estiguin a l'abast de la mà, bo i l'extraordinària predisposició palesa.

Àngel Zamora i Garcia

ATENCIÓ, NADONS MASNOVINS NASCUTS EL 2020! CONVOCATÒRIA FOTOGRAFIA DE NADONS:

Informació: 660 09 23 81 - 93 555 16 59 - 93 555 21 13

LLEGIU PÀGINA 2 D'AQUESTA PUBLICACIÓ

**6 i 17 de gener
tortells, de Reis
i de Sant Antoni
... i també
borregos**

PASTISSERIA · CONFITERIA

La Moreneta

Itàlia, 31 · Tel. 93 555 35 64 · El Masnou

david
pastisser

Venda
Online

MMACE02
(Millor Mestre Artesà
Xocolater d'Espanya
02)

Medalla de bronze
MMAPE03

(Millor Mestre Artesà
Pastisser d'Espanya 03)

93 555 34 75

Navarra, 100 · El Masnou

pastisseria@davidpastisser.com

www.davidpastisser.com

Mestre Pastisser

Pastisseria Degustació Granja

Matalí

El Masnou: Prat de la Riba, 4 · T. 93 555 04 60

**De les pastisseries
del Masnou**

EFEMÈRIDES DEL 2021

Joan Muray
Vocal de Cultura

DEL MASNOU

250 anys - 1771. Del primer document on s'esmenta el conreu i l'exportació de taronges, del Masnou i del Maresme, cap als port nord-catalans i occitans, i arribava fins a Marsella. La data final fou el 1891, a causa de les grans gelades.

100 anys - 1921. Fou creat l'hospital de la Casa Benèfica, a càrrec de Romà Fabra i Puig, marquès del Masnou.

50 anys - 1971. De la mort a Rosario, Argentina, del violinista i compositor Pere Vidal i Jordi, que fou també director del conservatori de Rosario. Feu diversos concerts per Amèrica i Europa. Al Masnou els feu al Casino.

DE CATALUNYA

450 anys - 1571. Batalla de Lepant, en la qual els turcs foren completament derrotats. Els vencedors foren l'Aliança entre la Santa Seu, els regnes hispànics i Venècia, sota el comandament del català Lluís de Requesens.

400 anys - 1621. El comte-duc d'Olivares, vàlid del rei Felip IV de Castella, III de Catalunya Aragó, vol que tots els regnes hispànics siguin centralitzats sota l'absolutisme de Castella. Fou el preludi de la Guerra dels Segadors el 1640.

200 anys - 1821. La febre groga, estranya febre, comprovada per la Junta de Sanitat de Barcelona els primers dies d'agost i portada per una pollastra provenint de l'Havana. Produeix 9.542 morts, d'elles 1.262 només a la Barceloneta.

150 anys - 1871. «La Renaixensa», primer setmanari en català, i després alhora diari i setmanari, impulsat per tres joves: Pere Aldavert, Àngel Guimerà i Francesc Matheu. Deixà de sortir el 1905.

150 anys - 1871. El sistema mètric decimal al comerç és implantat a Barcelona, amb efectes des de primers de 1872. D'aquesta manera comença a Catalunya el seu ús.

125 anys - 1896. La bomba de Canvis Nous esclata en plena processó del Corpus i causà 12 morts i 33 ferits. Fou un rebrot de l'anarquisme i preludi de l'anomenat procés de Montjuïc, aprofitat pel govern de Madrid, que crea una llei, llei per la qual al cap de pocs dies els militars ja tenien tancats al castell uns quatre-cents presoners i mitjançant tortures aconseguiren confessions sense valor probatori.

125 anys - 1896. Una conferència sobre els raigs X se celebra a Barcelona, només tres mesos després del descobriment del físic alemany Wilhem Conrad Röntgen, fet que prova la voluntat científica catalana.

100 anys - 1921. «Lluc», «Monitor» i «La Mainada», tres publicacions en català surten aquest any. «Lluc» creada a Mallorca, era de caire religiós i, com a suplència, cultural. «Monitor» és editada a Sitges, amb la voluntat d'un catalanisme confederal. I «La Mainada» es publicà setmanalment a Barcelona i anava dirigida als infants.

75 anys - 1946. Vaga a Manresa, que es pot considerar de les primeres del franquisme, fou promoguda pels treballadors del tèxtil, indústria que passava greus dificultats després de la guerra que patien especialment els treballadors.

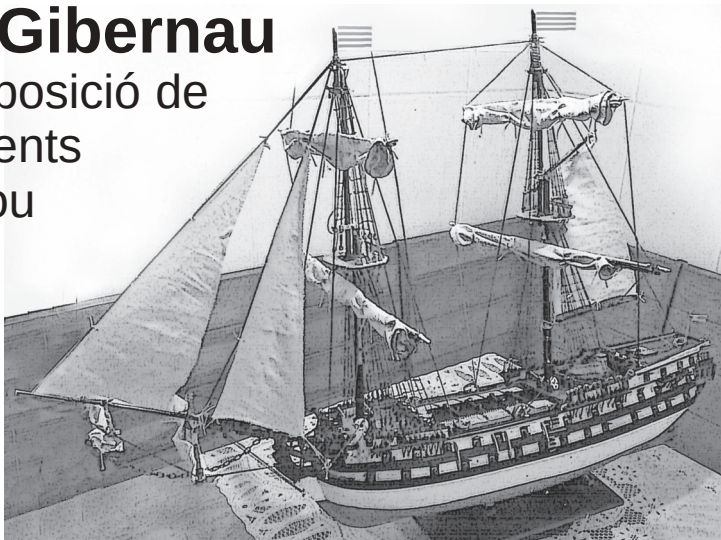

50 anys - 1971. L'Assemblea de Catalunya fou un moviment unitari d'oposició franquista, que actuà des de diferents camps; es va constituir el 7 de novembre a l'església de Sant Agustí, de Barcelona. L'Assemblea convocà manifestacions pacífiques a Ripoll, Sant Cugat, Vic, Barcelona i Sant Boi. El 1977 es va dissoldre, i la seva representativitat passà a l'Assemblea de Parlamentaris.

Joan Oliver Gibernau

Una particular exposició de vaixells del vuit-cents a Gent del Masnou

Fins abans de Nadal hi hagué a la sala d'art de Gent del Masnou una interessant exposició de maquetisme naval de la marina del Masnou del vuit-cents. El responsable d'aquesta singular exposició és Joan Oliver Gibernau, que amb 90 anys a l'esquena és un treballador infatigable, carregat d'il·lusió i projectes.

El seu estil a l'hora de fer un vaixell, tot i que es va formar a l'escola de maquetisme naval del Masnou, és diferent del l'habitual i la rapidesa a l'hora d'armar una maqueta és molt més efectiva. Aquest sistema fa que la produc-

Joan Oliver al seu taller on fa les maquetes; i en la fotografia de sota amb la seva dona, Pepita Tió

tivitat sigui extraordinària i la seva participació en esdeveniments benèfics i culturals al Masnou hi és representada de fa anys.

En Joan és un masnoví de soca-

rel ja que el seu besavi era mestre d'aixa, el seu avi havia capitanejat un bergantí i el seu pare era pintor de parets i artista; i amb aquests ancestres és difícil de no conèixer les característiques nàutiques i il·lustrar-les amb les habilitats decoratives, imprescindibles per fabricar un vaixell en miniatura.

En aquest petit reportatge us mostrem una sèrie de fotografies perquè pugueu veure quines són les seves obres, però també dir que Joan Oliver vol agrair a l'associació Gent del Masnou l'oportunitat d'haver pogut mostrar al poble les seves maquetes i homenatjar d'aquesta manera la magnífica marina que tant d'honor i glòria donaren al Masnou durant els segles XVIII i XIX.

Com que al Masnou també hi hagué marins no gaire nobles, aquest és l'últim vaixell a les drassanes en miniatura, abans de la seva avarada, un vaixell pirata.

CONEIXEMENTS INFUSOS

Joan Camps i Ortiz

La segona dècada dels anys 20 d'aquest segon mil·lenni ha servit perquè tothom amb ulls de mirar i amb orelles d'escoltar, volguessin o no, féssim un curs accelerat de dret constitucional suficient per validar-lo davant la prestigiosa *Universidad Rey Juan Carlos* de Madrid i obtenir l'acreditació d'un Màster Honoris Causa d'igual o major valor infús a l'obtingut per Pablo Casado Blanco. Ja que qualsevol ciutadà que hagi seguit només deu minuts diaris una de les tertúlies empallegoses de ràdio o televisió dedicades al consagrat Procés, pot acreditar-se un curs de grau superior de més de cinc mil hores lectives de jurisprudència en llei de l'embut.

Per als qui no tenen memòria, al juny de 2010 quan el Tribunal Constitucional, al cap de quatre anys de retenir el recurs, va carregar-se l'Estatut de Catalunya del 2006 aprovat prèviament al Congrés dels Diputats, també al Senat i posteriorment, en data de 18 de juny del mateix any, ratificat pels catalans en referèndum. Aleshores Mariano Rajoy encapçalava el Partit Popular en el punt més àlgid de la corrupció i, en un intent de perpetuar-se en el poder, va convertir el clavegueram polític en un sistema de vasos comunicants per decantar la judicatura en un instrument polític de part. En resum, podem dir que acabarem la dècada prodigiosa recordant Rajoy com el president del partit més corrupte del règim del 78 i el primer Cap de Govern revocat del seu càrrec per moció de censura, i deixà la institució del Poder Executiu i del Poder Legislatiu sota les rodes justicières del Tribunal Suprem i en última instància del Tribunal Constitucional. Com a Home d'Estat Rajoy ha aconseguit dues fites discordants del que es proposava, ja que, actuant com un bomber piròman apagant el foc amb benzina, ha sigut un gran activista de l'independentisme català i alhora ha regalat un sac de militants i de vots del PP a l'extrema dreta que representa VOX.

Aigua passada no mou molí i avui per avui ja hem encetat la tercera dècada

del segon mil·lenni quan la tènue llum de la normalitat promesa que veiem al fons del túnel ha resultat ser una espelma de cera sense ble que ens ha deixat a les fosques davant la tuneladora encallada en el cretinisme granític electoral i la corrupció institucional blindada. Per si encara era poc, un animalet més petit que un mal·lòfag anomenat Covid-19 s'ha convertit en l'arma biològica de màxima destrucció massiva en cadena capaç d'eliminar un gran nombre de persones de manera indiscriminada i causar grans danys econòmics i mediambientals, de la qual el partidisme polític del règim de 78 s'està apoderant per guanyar els vots de la mesquinesa més indigna i menyspreable.

Aprendre de la vida i sortir-se'n laboralment donant un servei a la societat és més noble que graduar-se a la universitat, sobretot perquè el que s'aprèn treballant és gratis per a la hisenda pública que paguem entre tots. Això va per aquells qui, tenint llicenciatures de periodisme, de magisteri, de dret... també doctorats en química, biologia, astronàutica... que per no tenir prou vocació s'han quedat en la mediocritat de la carrera i han acabat bressolant-se en el camp de la política, on qualsevol pot pontificar de tot sense saber de res i a més a més pot fer hores extra de tertulià embolicant la troca.

Els qui vam viure la fam de la postguerra i el despotisme de la dictadura en el segment de la pobresa extrema, ja

sabem com se'n surt de la desesperació enmig del caos bèl·lic de la repressió dels vencedors sobre els vençuts. En tenim l'experiència heretada de l'extrem sacrifici de pares i avis, aleshores també perseguits políticament i condemnats sumàriament, mentre els qui no estaven exiliats o a la presó havien de guanyar-se la vida en feines esporàdiques de més de dotze hores diàries mal pagades, treballant dissabtes i diumenges, enmig del mercat negre de tabac, d'oli... també de penicil·lina, que encara no era a l'abast a les farmàcies. Temps en què el menjar se subministrava amb comptagotes amb les llibretes de racionament, no perquè no n'hagués de menjar, ja que el pa i altres aliments bàsics es trobaven d'estraperlo a les fleques i botigues d'alimentació, algunes d'elles anomenades *Tiendas de Ultramarinos*, igual que ara la cocaïna i el cànnabis es distribueixen en xarxa, amb la mirada de perfil dels governs de torn que parlen més del compte, no saben escoltar i gestionen clavant garrotades de cec.

Benvinguts a l'Any Nou 2021, hora de fer balanç del llast que hem deixat darrere i la tasca que ens queda per davant mentre païm el discurs de Nadal de Felip VI. Passats Reis, eleccions del Barça i, si el Covid-19 ho permet, el febrer 14, Eleccions al Parlament de Catalunya. Vet aquí un país de pobres creient-nos que som un país de rics.

escola BERGANTÍ

Centre concertat per la Generalitat de Catalunya

+ de 50 anys acompanyant l'aprenentatge
Fra Juníper Serra, 46 el Masnou · 93 555 49 50 · www.escolaberganti.org

Jornades de Portes Obertes 10, 11 i 13 de febrer de 2021

Dimecres 10 i dijous 11 de 17:30 a 18:30, dissabte 13 d'11 a 13

Totes les visites –concertades prèviament– seran guiades en grups reduïts de 6 persones. La presentació del **Projecte d'Escola** i l'**Equip** serà a la xarxa i es podrà consultar a la web <http://www.escolaberganti.org/>

Fora d'aquestes dates es pot concertar una visita personalitzada demanant cita prèvia a:

secretaria@fundacioberganti.org

Els rellotges de sol parlen (XXVI)

Esteve Pujol i Pons

Ja sé que cada vegada costa més de trobar llegendes inèdites de rellotges de sol. Malgrat això, hi ha bons amics que continuen fent-me'n arribar. Els ho agraeixo de cor. Segur que són un gaudi fi per als nostres lectors. Aquestes són les darreres:

**Tant en núvol com en clar
aquí pots fruit del bon menjar**

(Restaurant La Font de Cal Guardiola, de Fogars de Montclús, Vallès Oriental, ctra. de Sant Celoni a Campins)

– I aquests quatre següents són de l'Auca dels Rellotges de Sol; no n'he pogut trobar la localització:

**Dic les hores d'esperança
quan la mola fa farina
també les tinc d'enyorança
quan el sol no m'il·lumina**

**Si fa sol dic l'hora que és
si està núvol no dic res**

Nisi signo serenas
(No assenyalo sinó les [hores] serenes)

**Cada dia si Déu vol
la gira farem
quan es pongui el sol**

Envia paraules de suport a la nostra gent Injustament empresonada o exiliada

**LLIBERTAT
PRESES
I EXILIADES
POLÍTIQUES**

Dolors Bassa
C. Penitenciari Puig de
les Basses- Mòdul dones
Raval Disseminat, 53
17600 Figueres

Carme Forcadell
C. Penitenciari de dones de
Wad-ras.
Dr. Trueta, 76
Barcelona

PRESOS
C. Penitenciari de Lledoners - Mòdul 2
Carretera C-55, Km. 37, 08250 St. Joan de Vilatorrada
Bages

**LLIBERTAT
PRESOS
I EXILIATS
POLÍTIQUES**

Cada Adéu és singular

Hi ha arbres que busquen la verticalitat de forma agosarada. No hi pots ni penetrar per l'espessor de ses fulles. Semblen fets per mirar-los des de lluny o perquè ens assenyalin el firmament amb la seva llarga i estilitzada forma. A Grècia, Turquia i a l'Orient Mitjà, bressol de la nostra civilització, elegiren el xiprer per consagrar-lo a Hares, el déu de la mort, ja que les seves arrels mai no rebroten un cop tallat. Una branqueta penjada a la porta d'una casa indicava el dol.

Avui dia no n'hi falten mai a cap fossar. Arbre de mort i de benvinguda. Dos xiprers vetllen l'entrada del cementiri del Masnou.

Sovint inquieta visitar aquests espais. Se'ns presenten com un mostrari de vides acabades, recordades amb flors, fotografies descolorides o lloses esculpides que pretenen la immortalitat del record. Lloses de gent anònima que perdran el significat quan ja no afectin els sentiments de ningú. Cementiris com el d'Arenys i el del Masnou hi aporten un plus d'art que no és menor. Escultures que perpetuen inquietuds i moviments, instantànies de la vida com si poguessin paralitzar-la eternament. Vèncer la mort està en l'essència de totes les religions: albirar un futur inacabable, la immortalitat, on retrobarem Déu i els éssers estimats. A qui no plau un desig com aquest encara que no es recolzi en cap veritat comprovada? Però les persones som així: sempre creant somnis que pretenen donar un sentit transcendent a la nostra existència. Com el xiprer, amb desig d'allargar-se cap a l'infinit.

Però anem als vius que, de tant en tant, poble també el cementiri. Sense ni adonar-me'n, vaig fent meus determi-

nats espais d'aquest indret al Masnou, com l'esplanada de l'entrada. Porto acomiadats molts amics i parents en diferents cerimònies fetes a mida de cada difunt. Aquest sí que és un espai immaterial d'humanitat on afloren emocions, on família i amics cerquen un Adéu adient a la sensibilitat del finat.

Aquí hi rau el moment més dens d'aquestes cerimònies de comiat. Ens apropem a la tristesa de la pèrdua com a col·lectivitat, públicament. Aquí honorem els records viscuts poetitzant, sublimant històries i vivències que en aquests moments prenen més transcendència que mai. Si qui se'n va és jove, diem que ha mort contra natura i el dolor és profund i sovint rebel. Si li arriba en edat tardana, ho acceptem com a llei de vida. Sempre hi surten perdent, i

molt, les persones estimades del seu entorn més proper que viuran la seva absència de forma continuada, dia a dia, amb buidor i enyorança, fins que el temps dilueixi la intensitat de la manca.

Recordo el Rèquiem de Mozart inundant l'esplanada i calant en l'ànima com una pluja sobtada d'estiu. En l'ago Pericot sabia triar bé en la vida i en el teatre, si és que hi ha diferència.

L'altre dia va morir el company Jordi Vidal. Un home vital i ple d'amics. Entusiasta de tot el que feia i defensor vehement del que creia. Fundador del *Club Ocata Vent* i del Grup Motorista *Els ràpids de Masnou*. Cuiner eficaç de mil paelles gegantines. També membre de la colla ciclista que sortíem el diumenge a les nou del matí de cal Ros de les Cabres. Malgrat ser un home robust i pesant, sempre proposava, desafiant i amb mig somriure, la pujada més dreta o el cim més costós. Tots pensàvem que un dia li esclataria el cor en aquelles ascensions. Però sempre arribava a dalt com un dièsel lent i persistent, amb voluntat de ferro.

La seva mort tingué un comiat sentit – 61 anys no és edat avui dia. L'entrada del cementiri recuperarà la tristesa que ens fa tan humans, que ens connecta els uns als altres. Textos llegits i cançons amb sentiment en aquesta partida anunciada, malauradament, des de feia temps. De cop la quietud trontollà a l'esplanada: trenta motos de la Peña que fundà engegades alhora, bramant amb el gas alçat, simfonia esclatant de carretera! *Motards*-amics acompanyant-lo en l'últim trajecte. Soroll de ruta que en Jordi hauria apreciat. Emoció, ulls humitejats, tot a flor de pell en aquest terrabastall que li hauria semblat música celestial en el seu darrer viatge cap a la terra. DEP.

Surto al carrer pel mig dels dos xiprers de l'entrada del cementiri. Benvinguda? Mort? I si en penjo un branquilló a la porta de casa?

Recollida de signatures per demanar la moció de compromís de l'Ajuntament amb la via unilateral per assolir la Independència de Catalunya.

Dies 2, 3, 9 i 10 de gener del 2021 a diferents places del Masnou. T'hi apuntes?

Platja i eleccions

Joan Maresma Duran

Viure en una ciutat que té un terme municipal de 1.200 quilòmetres quadrats –Barcelona en té 102– vol dir que hi ha molts llocs que encara em som desconeguts després de viure-hi durant 16 anys ja... És cert que hi ha indrets que mai no visitaré o que més val seguir feliç en la meua ignorància i no anar-hi mai... No em ve de gust visitar ni *faveles* ni segons quins barris on la misèria és a flor de pell... Soc dels afortunats entre els més de 6 milions d'habitants que viuen a la – diuen– *cidade maravilhosa*.

El diumenge dia 29 de novembre vam fer una caminada per arribar a les *praias selvagens* de la ciutat. Per arribar-hi vam fer quasi 50 quilòmetres en cotxe – només d'anada– i, lògicament, no vam sortir del terme municipal... A Amèrica tot és gran i immensurable.

El diumenge 15 de novembre hi va haver eleccions municipals a Brasil. I en algunes ciutats hi va haver segona volta. Rio de Janeiro en va ser una d'elles. La segona volta es va celebrar el dia 29 de novembre, dia en el qual va fer un sol esplèndid i una calor ja una miqueta elevada... Dia ideal per anar a la platja.

En aquestes platges salvatges només s'hi pot arribar a peu o en barca. Per arribar-hi a peu s'ha d'anar fins a un barri anomenat *Barra de Guaratiba* –hi vam arribar sobre les 8 del matí i ja quasi no vam poder aparcar-hi– que era ja ben ple de gent.

El camí de les platges puja sinuosa-ment un turó cobert de vegetació espessa amb alguna clariana que deixa veure el mar i una illa propera. La passejada dura una hora més o menys.

El debat a la televisió del dia 26 de novembre, dijous, entre els dos candidats més votats a la primera volta va

ser més que deplorable –en vaig veure 20 minuts i ja en vaig quedar tip i cuit–: el batlle dels últims quatre anys –és un pastor protestant que no té res de místic i molt de dimoni– i l'anterior batlle –el dels maleïts Jocs Olímpics; es tornava a presentar– es van acusar mútuament de frau, de robatori, de malversació i que al 2021 serien a la presó. Res de parlar de millores.... Això sí, Déu a la boca de tots. L'estat és laïc...

L'abstenció en aquestes eleccions va ser la gran guanyadora, amb 1.590.876 vots; després l'antic alcalde Eduardo Paes amb 974.804, els vots blancs i nuls van ser 627.100 i en quart lloc el banyeta de Marcelo Crivella, amb 576.825 vots. Fan pensar aquestes xifres d'aquesta pseudo-democràcia. De moment, encara es pot bordar...

No m'estranya que tothom fos a la platja encara que hi hagi Covid –tothom fa vida normal o gairebé. No anar a votar es pot justificar... Fins i tot hi ha una multa per no votar que costa menys d'un euro; no exagero. Jo hauria votat el menys pitjor... Però no em sorprèn que el personal no voti i vagi a aquestes platges. A la platja *do Inferno*, *Funda, do Meio* i *do Perigoso*. Platges que són ben boniques. La llàstima és que molta gent és ben ignorant –que Déu em per-

doni la meua supèrbia; possiblement Déu ha estat "eutanasiat"– i hi passen el cap de setmana. A la platja *do Perigoso* –la més propera a *Barra de Guaratiba*– hi havia un munt de tendes de campanya. Puc entendre que és barat anar aquí: pagar el bitllet de l'autobús, portar menjar i beguda i passar el dia a l'aigua o bevent massa cervesa o *cachaça* –l'aiguardent local– o fumant substàncies il·lícites... No entenc la deixalla i la brutícia que deixa el personal enrere... quan potser hi tornaran el proper cap de setmana.

Vivim en un món d'inconscients manipulables fàcilment –possiblement també ho soc jo– on tothom parla de drets i ningú de deures... Que bé que no és fàcil l'accés a aquestes platges... Bon any 2021... Que no sigui pitjor que aquest any 2020 tan estrany...

PD. Ja fa dos anys que el pare no hi és. N'hauria fet 96 el dia 19.

US RECOMANEM LLEGIR ELS BUTLLETINS DE GDM EN EDICIÓ VIRTUAL

Abril 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_04_2020.pdf

Maig 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_05_2020.pdf

Juny 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_06_2020.pdf

Jul. Ago 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_0708_2020.pdf

Setembre 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_09_2020.pdf

Octubre 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_10_2020.pdf

Novembre 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_11_2020.pdf

Desembre 20 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_12_2020.pdf

Gener 21 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_01_2021.pdf

Quan n'aprendrem, de la història?

N'arribarem a aprendre mai, dels errors passats i presents del catalanisme i de l'independentisme?

Pere Martí i Bertran

La lectura d'un interessant treball sobre el periodista Domènec de Bellmunt (pseudònim de Domènec Pallerola i Munné, 1903-1993), publicat al darrer número de la revista *Els Marges* (núm. 121, primavera de 2020, p. 10-25) i escrit per Josep Camps Arbós i Francesc Foguet i Boreu, m'ha fet adonar, una vegada més, de dues qüestions que per desgràcia es repeteixen periòdicament en la nostra història política, com si fóssim incapaços d'aprendre dels errors passats. L'article analitza les col·laboracions del periodista a dues revistes de l'exili català a França, *Foc Nou*, que Bellmunt va dirigir entre 1944 i 1947, i *Canigó*, que la va substituir durant un breu parèntesi l'any 1945. A més, els escrits del periodista de Bellmunt d'Urgell són contextualitzats i contrastats amb la correspondència que s'ha conservat entre ell i Josep Tarradellas (1899-1988), aleshores Secretari General d'Esquerra Republi-

cana i futur President de la Generalitat de Catalunya.

La primera qüestió és la incomprensió del fet nacional català i de l'ús habitual de la llengua catalana per part de les esquerres espanyoles (de les dretes ja no cal ni parlar-ne, és clar!), concretada en un fet que Bellmunt explica a Tarradellas en una carta del 21-10-1944: "En aquell balcó (...) hi havia uns suposats delegats d'ERC i d'ACR [Acció Catalana Republicana] (Pous, Sastre, Pujolar, Comas) que posaren una bandera catalana al balcó, davant unes protestes sorolloses del públic: "¡fuera esa bandera!", "¡a la mierda los catalanes!", etc. Després, intentaren parlar en català i no els deixaren." (p. 12, nota 5). En una editorial de Domènec Bellmunt publicada a *Canigó* (2-6-1945), significativament titulada "Antifranquistes per essència", reclama als antifranquistes espanyols "que fessin el favor de respectar el català i l'euskera" (p. 22, nota 39). No us sona massa actual, tot plegat?

La segona qüestió és la desunió del catalanisme en tants i tants moments claus de la nostra història. Domènec de Bellmunt n'és tan conscient, ho viu tan diàriament que en les editorials, en els articles i en les cartes no para de demanar "la unitat dels demòcrates catalans, tot i que tinguessin punts de

Domènec de Bellmunt 1903-1993

vista política diferents" (p. 22, per exemple). Ho té tan clar que ell mateix resumeix el seu ideari polític i la seva feina com a periodista en aquestes frases que els autors de l'article han triat com a títol i tot: "No fer política de partit a l'exili, treballar per la unitat dels catalans." (p. 23-24). Tan greu i continuada era la divisió del catalanisme a l'exili que Casilda Güell hi ha dedicat un llibre: *L'eterna desunió dels catalans* (Base, 2008). Quants se n'hauran d'escriure de la situació de divisió que patim ara? No us sona massa actual, tot plegat? N'arribarem a aprendre mai, dels errors passats i presents del catalanisme i de l'independentisme?

Històries de la vila

Joan Muray

50è ANIVERSARI DEL CREUER PEL MEDITERRANI CATALÀ DE L'ORFEÓ CATALÀ – Del 17 al 27 de juliol de 1970

Expedicionaris a la coberta del Monte Umbe

L'any 1970 l'Orfeó Català, durant deu dies navegà pel Mediterrani de parla catalana i visità i oferí concerts a Ciutat de Mallorques (Mallorca), Maó (Menorca), l'Alguer i Càller (Sardenya).

Aquesta darrera visita i concert fou en commemoració del viatge del Retrobament, fet l'any 1960, per un grup de 139 personalitats de la societat civil catalana a la ciutat catalana de l'Alguer.

Abans de comentar aquest creuer mediterrani de l'Orfeó, faré una passada per descriure com fou aquell viatge del retrobament.

Aquell 1960 al règim franquista encara li quedaven quinze anys, i per tant les expansions catalanistes estaven prohibides.

L'expedició va sortir del port de Barcelona el 24 d'agost a bord del transatlàntic *Virginia de Churruca* i hi arribà l'endemà dia 25, i foren rebuts pel Síndic

(equivalent als nostres alcaldes) i personalitats de la vida cultural algueresa.

En apropar-se el vaixell al moll, els sortiren a rebre un munt d'embarcacions fent voleiar l'ensenya pàtria comuna, la bandera de les quatre barres, símbol del Casal de Barcelona.

El vaixell va haver de quedar un xic endins del port, ja que té poca fondària. Allà els anaren a cercar amb barques. En arribar a terra, amb les autoritats hi havia 15.000 persones esperant-los, entre algueresos i sards, que no volien perdre's l'esdeveniment.

Els dos dies que hi romangueren foren curulls d'actes:

A més d'una recepció a la Casa Consistorial, dinar de germanor, intercanvi de regals, etc.

Missa solemne a la catedral, oficiada per primer cop en català, amb l'ofrena d'una Mare de Déu de Montserrat, regal de l'a-

bat Escarré.

Acabats els quals, els expedicionaris tornaren a Barcelona, passant per Gènova i Marsella. Com podeu imaginar, per a tots aquells catalans que hi anaren el 1960 fou un viatge i estada d'una emoció inenarrable, de veure la nostra bandera pertot, parlaments en català, etc., quan aquí ho teníem tot prohibit.

I ara anem al tema que ens ocupa, l'expedició de l'Orfeó Català pel Mediterrani de parla catalana. Tot i que després he afegit més material, tret d'arxius, com el de l'Orfeó Català, la principal informació me la donaren els esposos Millet, Lluís M. Millet i Isabel Loras, i les imatges són d'originals de premsa de l'època.

Aquesta expedició de 1970 fou amb el vaixell Monte Umbe. Embarcaren al port de Barcelona els cent cinquanta cantaires de l'Orfeó, familiars i acompanyants, en un viatge que durà des del 17 al 27

Rebuda d'autoritats alguereses a l'Orfeó

Cartells de benvinguda

Primera fila de la catedral, amb l'abat Cassià Just al mig

Concert a la catedral de l'Alguer

de juliol. El total de l'expedició sobrepassava les quatre-centes persones.

La primera parada fou a Mallorca, on l'Orfeó, dirigit, com en totes les ocasions, pel mestre Lluís M. Millet, hi feu el primer concert de la gira el dia 18 de juliol, a dos quarts d'onze, al claustre de la basílica de Sant Francesc, on es troba enterrat Ramon Llull.

S'hi oferiren setze obres corals, encapçalades per El Cant de la Senyera. A més de l'Orfeó, hi intervingueren la soprano M. Rosa Valls, el tenor Gaietà Renom i el baríton J. López Esparbé. En interpretar El Cant de la Senyera, el públic en senyal de respecte es posà dempeus. Al final del concert, amb una gran assistència de públic, que omplia el claustre gòtic del convent de Sant Francesc i davant la insistència del públic, l'Orfeó interpretà «La Sardana de les Monges».

El vaixell empenqué un nova singladura fins a l'illa de Menorca, on actuà a Maó el dia 20 de juliol al Teatre Principal. El programa fou el mateix que a Palma, inclosos els solistes esmentats.

De nou es repetí l'èxit de Mallorca amb el Teatre Principal curull de públic, al qual, l'Orfeó, davant la insistència, obsequià diversos bisos dintre del programa establert. I també, com a Palma, el públic escoltà dempeus El Cant de la Senyera, himne de l'Orfeó.

De nou el vaixell partí, aquest cop vers la ciutat catalana de l'illa de Sardenya, l'Alguer, on els expedicionaris roman-gueren tres dies, el 22, 23 i 24 de juliol, i

oferiren el primer concert el dia 23, a la catedral de Santa Maria.

Fins a l'Alguer s'hi havia desplaçat, per assistir al concert, l'abat de Montserrat Cassià M. Just i presidí el concert i fou objecte de moltes atencions per part de les autoritats de l'illa.

Posteriorment, el mateix concert, l'oferiren a la ciutat de Càller, capital de l'illa de Sardenya; en aquesta ciutat el concert el feren a la Basílica de la Mare de Déu del Bon Aire, on una de les peces que més entusiasme rebé fou El Rústec Villancet, que hagueren de repetir. En aquesta basílica s'hi troba enterrat el qui fou hereu de la corona catalano-aragonesa Martí el Jove, fill del darrer comte-rei de nissaga catalana Martí l'Humà.

Després de la part merament musical, vegem com fou aquesta expedició, sobretot a l'Alguer, i especialment en la part sentimental.

En arribar el vaixell, i com l'anterior cop el 1960, el Monte Umbe hagué d'amarar fora del port de l'Alguer, per la seva poca fondària. També els anaren a buscar amb barques, i una munió de petites embarcacions els sortiren a rebre amb banderes catalanes voleiant en senyal de benvinguda.

Les sorpreses per a aquells expedicionaris anaren en augment després de la rebuda de fora port. Al port els esperaven també autoritats i una gran gemació com l'anterior vegada. Però en aquesta, un cop els peus a terra i havent saludat autoritats i organitzadors, quedaren gratament sorpresos de la quantitat de banderes que onejaven en molts edificis; però la sorpresa major fou quan veieren

els cartells enganxats pertot arreu, cartells que feren vessar més d'una llàgrima. Deien així:

**L'ALGUER DIU GRÀCIES A
L'ORFEÓ CATALÀ**

**L'ALGUER SALUDA ELS
GERMANS CATALANS**

**GERMANS DE LA BANDA DE PONENT
BENVINGUTS A L'ALGUER**

Com podeu comprendre, aquestes efusions de germans de llengua, i quan aquí hi havia encara tantes prohibicions, foren causa d'un gran emoció.

Abans de partir el vaixell cap a Barcelona, el Centre d'Estudis Algeresos, amb els seu cantaires, va pujar a bord per fer un concert en honor de l'Orfeó Català, i entre les cançons triades hi havia «L'Escaleta», que ja s'havia pogut escoltar anteriorment.

I per cloure aquest retrobament entre catalans de la Mediterrània, què millor que els versos del poeta i capellà maresmenc Pere Ribot, que també assistí a aquests actes, versos que resumeixen molt bé els sentiments dels assistents a l'expedició i als qui els reberen com a germans. Diuen així:

*Ens hem retrobat tots, tot i distants en una
mateixa ruta, feta de llum i de color.*

*La sang encara es mou i la mou la cançó
que surt a flor de llavis i del fons de la runa.*

.....

*Si es renova el món, si la mar ens allunya,
a banda i banda encara sé prou la veu d'on ve.
Aquí, també, fou Catalunya.
I és Catalunya de l'Alguer.*

FONS CONSULTATS

Família Millet. Arxiu Murray. Arxiu de l'Orfeó Català (Palau de la Música Catalana). Diari Tele/eXpres. Hemeroteca La Vanguardia

El mestre Lluís M. Millet saludant el públic al concert de Càller

Parlem de llibres

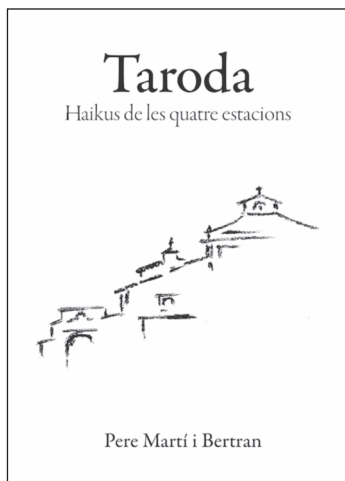
Jordi Llavina

La gràcia de la contenció

Rellegia fa poc els quatre esplèndids sonets de Ramón Gaya que formen la suite *Del pintar* (1978). Com és prou conegut, el murcià va excel·lir en aquestes dues arts: la del pinzell i la de la ploma. En el segon tercet del quart i últim dels sonets que dic, intitulat "De pintor a pintor"—que du un epígraf de Tiziano: "El atardecer es la hora de la Pintura"—, llegim: "Pintura no es hacer, es sacrificio, / es quitar, desnudar; y trozo a trozo, / el alma irá acudiendo sin trabajo".

Hi ha una idea dels versos transcrits que m'ha fet pensar en aquest bell primer llibre de versos de Pere Martí i Bertran. No pas la del sacrifici, perquè dels haikus de l'amic no se'n desprèn pas cap ensenyament de dolor, sinó més aviat la de l'acceptació de la vida tal com és, en el desplegament divers de les estacions —el nom de les quals serveix, també, de divisió temàtica de l'obra. No, em refereixo a la idea del despullament, que sembla que ja estigui implícita en la forma d'aquesta brevíssima composició de tradició oriental que ha estat importada per la civilització occidental. Taroda, el nom del poble sorià d'on prové la dona de Martí; és, també, el nom d'un llibre de poesia. Un llibre que du un epígraf d'Andrés Neu-man que em sembla encertadíssim: "Brevedad, cuán larga eres".

¿I què ens ensenyen aquestes poesies

que, molt sovint, poden semblar l'esbós d'una composició més llarga? Ens conviden a mirar i a entendre d'una manera més reposada el món. El món particular d'un racó de la província castellana de Sòria. La gràcia de la poesia de Martí és que ha fet d'aquesta petita localitat un mirall per a qualsevol nucli habitat. Més ben dit: qualsevol nucli habitat lluny de les grans urbs i que, a més, pateix, d'any en any, el despoblament. Aquest és un dels drames que apunta *Taroda*: el del poble que sembla que se'n vagi per no tornar mai més, però que, a l'estiu, reviu amb tota l'exaltació dels colors i de la fressa propis de l'estació.

De vegades, un haiku enclou un aforisme. Aquest, sobre la llibertat: "Les bicicletes, / a l'estiu, són les ales / de la mai-nada". Altres vegades, l'ull del poeta vigila el moviment dels animals pel camp, n'espia el zel, en fixa el color damunt el full blanc: "Orella drete, / sempre a l'aguait i múrria: / guineu encesa". Hi ha cops, com passa en aquest haiku de primavera, que els versos suggereixen la màgia poderosa de les veus: "Naixia el dia. / Els ocells no paraven / de saludarlo". I sembla talment que sentim aquella xiscladissa dels alats, i tot el que representa de tornada al cicle natural. L'hivern crea figures trencadisses: "Quin espectacle, / la natura gebrada: / ai, que no es trenqui!" Aquell de Sòria és, encara avui, un país de neu (molt més que no aquest nostre): "Té pell d'ermíni, / la natura nevada. / El sol és tebi".

Però Pere Martí i Bertran no sols s'erigeix en notari d'una bellesa vària i fonda. En aquest haiku, posem per cas, ens parla d'un silenci aquiescent: el de la vida que se sent amenaçada. El silenci conformat de la vellesa que ha vist com l'existència ha fet via definitivament: "Ha caigut l'arbre. / Hi ha quatre vells al poble. / Cap no fa llenya".

Autor: Pere Martí i Bertran

Il·lustracions: Inma Sancho Gallego

Títol: Taroda. Haikus de les quatre estacions / *Taroda. Haikus de las cuatro estaciones* (Traducció de Pere Danès i de l'autor).

Pròlegs: César Millán i Montserrat Morera.

Editorial: Andana Edicions.

Lloc i any d'edició: V. del Penedès, 2020.

Nombre de pàgines: 60

Crònica d'una estada a l'Aragó

Joan Muray

—NO HE ENTENDIDO NADA—

Faré un petit preàmbul per explicar aquest títol en llengua forana, no usual en aquesta revista.

Tot va començar en terres d'Aragó, on vaig sojornar tot l'octubre. Va venir la televisió aragonesa (la regional com en diuen ells) a un reportatge sobre el poble, Josa, que farien el diumenge, 11 d'octubre, en llengua aragonesa.

A quarts d'onze del matí, dia de l'emis-

sió, la majoria de la població (uns 30 habitants) estava amatent a la pantalla. Del programa, com sempre passa, n'havien filmat unes quantes hores, i després en set o vuit minuts l'enllestiren.

Els catalans que hi érem el vàrem veure i entendre, així com els residents a Catalunya que aquells dies eren al poble i que entenen el català, però els

aragonesos, la majoria, no el va entendre o, millor dit, no va entendre la que havia estat la seva pròpia llengua. Quina pena!

L'endemà era el **DIA DE LA DESGRÀCIA**, nom amb el qual anomenen els nadius d'ABYA YALA (també per desgràcia, conegut com d'Amèrica) el dia 12 d'octubre, el dia que els qui hi anaren a destruir les seves civilitzacions, els mal anomenats «descobridors», i posteriorment «colonitzadors», quan, amb l'espasa i la creu, en realitat foren els seus genocides.

La llengua aragonesa es va començar a perdre al segle XV, especialment amb

l'entrada de dinasties castellanques a regnar a l'antiga Confederació Catalano-Aragonesa, coneguda també com a Corona d'Aragó, preeminència que no entenc, ja que els comtes de Barcelona eren sobirans i, per tant, podien fer valer els seus drets i no permetre que un altre títol passés davant del seu.

Aquesta llengua, neo-romànica com la nostra, subsisteix, molt escadusserament en petits pobles pirinencs, i encara entre població ja d'edat avançada. O sigui que, tot i els minsos esforços que pugui fer el govern aragonès, sobretot de cara a la galeria, tendeix a acabar de desaparèixer. Entre la població d'edat, només subsisteixen

Panoràmica de Josa després d'una nevada

una sèrie de mots de la seva llengua, barrejats amb el castellà, i encara té un futur molt magre, ja que la població jove ja no n'usa cap de mot. I a sobre

diuen: *¿Pa qué?, ¿sí con una nos entendemos!*

Cada cop que mor una llengua, mor una part de nosaltres.

Dites i personatges populars (56)

Albert Vidal

Per què diem... QUE HI HA ROBA ESTESA

Es diu que hi ha roba estesa quan es parla d'alguna cosa més o menys amagada i que convé que ningú més no l'escolti. Sobretot s'utilitza si al voltant dels qui parlen hi ha criatures i la conversa gira al voltant de 'coses de grans'. Encara que els inicis de l'expressió puguin semblar una mica foscos pel fet de referir-se de manera especial a la mainada, el cas és que el seu origen es deu a fets força més complexos i fins i tot perillosos.

I és que *tenir la roba estesa*, en certs moments històrics, no era altra cosa que un senyal d'avís i una manera de comunicar-se entre els membres d'una organització determinada en temps de guerra.

Aquesta organització era el que ara entenem com a 'resistència civil' davant l'enemic.

Fent una mica d'història cal recordar que tropes franceses entraren a Catalunya per sorpresa el 10 de febrer de 1808, les quals, després d'ocupar el castell de Figueres, van entrar a

Barcelona tres dies després amb més de cinc mil soldats. El tracte era que restarien només tres dies a la ciutat de camí cap a la seva destinació, Cadis, però el 29 de febrer ocuparen sense avís previ el castell de Montjuïc i la Ciutadella. L'avanç continuà depredador per tot el territori espanyol amb efecte immediat sobre la població civil, amb ocupacions, robatoris i afusellaments. El mes d'abril, Napoleó feu dimitir Carles IV i Ferran VII i nomenà rei d'Espanya el seu germà Josep Bona-part. Tot plegat constituï el germen de la que es coneixeria a Catalunya com a la Guerra del Francès.

L'alçament contra aquesta situació fou obra, bàsicament, de les classes populars i els estaments religiosos, que veien en perill les tradicions locals davant l'onada invasora de caire secular. Es produïren revoltes arreu de la península i s'organitzaren grups clandestins de resistència que atacaven l'exèrcit contrari amb les escasses armes de què podien disposar, unes

guerrilles que necessitaven estar coordinades amb sistemes de comunicació eficaços i, alhora, indetectables per l'enemic.

Així sorgí a Catalunya aquesta nova manera d'entendre's: la roba estesa en alguns balcons es convertí en senyals que només els resistents podien reconèixer.

Cada peça tenia un significat i, segons estigués situada a la dreta, al mig o l'esquerra, més endavant o endarrere de l'estenedor, volia dir una cosa o una altra; així el missatge s'estenia de casa en casa i permetia transmetre ordres, avisos, instruccions, etc. per part dels caps de la insurrecció.

El mètode es mostrà prou eficaç i en bona part contribuï als èxits dels escamots en nombrosos moments, i es mostrà més útil força vegades que el mateix exèrcit espanyol, desorganitzat i faltat de comandaments competents. Així, el desgast de les tropes franceses fou motivat en bona part per petits grups de milicians, bons coneixedors del terreny on actuaven, amb cops de mà ràpids, perfectament sincronitzats, ben dirigits i amb una sòlida estructura.

Acabada la guerra, la frase no desaparegué, tot fent-se servir cada vegada més per referir-se a assumptes que algú no havia d'escoltar, com ara els infants.

L'EPIDÈMIA DE PESTA DE 1589 A TEIÀ

Josep Condeminas

Resulta certament curiós, ara que patim aquesta pandèmia anomenada "Coronavirus" o "Covid-19", que el "Butlletí Parroquial de l'Església de Sant Martí de Teià", del dia tres de novembre de 2019 publicués un article sobre els efectes de l'epidèmia de pesta bubònica que va patir el nostre país i, concretament, el poble de Teià, a l'any 1589. Sembla talment un cert paral·lelisme o premonició, ja que el "Covid" va aparèixer oficialment el mes de març d'enguany. Pel seu interès, em plau transcriure literalment gran part d'aquest article que porta per signatura "Espai Sant Martí", i que comença dient: *Llegint els llibres sacramentals de la nostra parròquia podem extreure una detallada informació d'alguns fets històrics vistos des de la perspectiva del nostre poble. Sabem que el nostre país, en el darrer terç del segle XVI, Catalunya va patir diverses epidèmies de pesta bubònica. La més important fou la dels anys 1589-1590, que acabà amb la vida de la quarta part de la població de Barcelona (10.935 morts).*

Ara sabem que la pesta és una malaltia bacteriana causada pel bacil "Yersinia pestis", que penetra al cos humà, generalment per la picada de les puces que parasiten alguns rosegadors. Es manifesta en el cos de l'afectat amb l'aparició de bubons (d'aquí prové el nom) a l'engonal, el coll i les aixelles, pels quals supura pus i sang. També apareixen taques negres a diverses parts del cos produïdes per hemorràgies internes.

Quan consultem les anotacions de finals de l'any 1589, ens sobta veure que el rector canvia la forma de redactar i comença la plana 42 així: "Sia memòria de mi Joan Sala Rector de Taya que avui, a primer de setembre de l'any 1589, es troba la pesta a la casa del Senyor en Martí del Bosc (ca l'Oriac)". A partir d'aquí va relacionant tots els casos de mort per la pesta de forma minuciosa però sense entrar en gaires detalls. L'esperit de supervivència feia que la gent de les ciutats i

Església de Teià a principis del segle xx

pobles grans maldessin per cercar llocs més tranquils on pensaven que es podrien escapar del contagi. El darrer cas de pesta anotat al llibre el trobem on el rector escriu que "Jaume Bruguera va morir de pesta el dia 9 d'abril de 1590 i la seva muller (de qui no diu el nom, però que sabem que es deia Esperança) 11 dies mes tard."

Un cop acabada l'epidèmia, la situació es normalitza i es fan funerals i trasllats de cossos de les persones mortes en el període de pesta. Així veiem un cas curiós, anotat el 26 de gener de 1591, en què la senyora Jerònima Corregona (és a dir Jerònima Riusech, que es va casar amb Galzerà de Corregó, senyor de

Roudors, al 1587) va manar el trasllat al cementiri dels cossos dels senyors Villanc i dels seus criats Romeua i Antich, que havien estat enterrats en un bosc proper a casa Pol, que era de la seva propietat. Quan parlem del cementiri de Teià ens referim al fossar situat a l'actual plaça de Sant Martí. El cementiri actual fou inaugurat al 1855.

Amb el seus escrits, ens ha permès saber com es va desenvolupar l'esmentat episodi de pesta. Mossèn Sala fou rector entre 1576-1598 i va ser l'encarregat d'inaugurar l'actual temple parroquial de Sant Martí."

Font consultada: Butlletí Parroquial de l'església de Sant Martí de Teià

Som

Com ho podem fer per gestionar millor els nostres conflictes i ser tots una mica més feliços

Dr. Oriol Lugo

Psicòleg & Coach Executiu i Personal. Expert en Teràpies Neurocientífiques

www.owlpsicologia.com

L'inici d'any i la metàfora de la casa vermella

Aquest 2021 és un any ple d'incertesa, neguits i pors... Això és degut al fet que arrosseguem moltes experiències i emocions del 2020 que ens han causat angoixa i dolor. Tot i això, m'agradaria compartir una metàfora que de ben segur ens pot ajudar a superar aquest nou any. Aquesta tracta de com ens afecten les veus externes i com podem enfortir les nostres opinions i creences d'optimisme i d'esperança.

En un poblet muntanyós una persona va decidir pintar la seva casa de color vermell. Era una casa de fusta que es trobava en el cim d'un turó. Era un edifici des del qual es podien veure unes vistes meravelloses. En especial les sortides i les postes de sol.

Amb tot el material llest, el propietari, ple de motivació i d'energia, es va posar mans a l'obra. Van passar els dies i a mesura que anava pintant la façana i les parets, els veïns s'apropaven a contemplar la seva feina. El pintor continuava fent i no s'aturava a contemplar els vilatans que es reunien des de la distància.

Un bon dia un dels seus veïns li va comentar que era estrany que pintés aquella casa de color blau.

Argumentaven que no era un color gaire propici, donat que la majoria de les cases tenien tons més càlids. La

persona, estranyada, va mirar la paret que acabava de pintar. No ho entenia, ell la veia totalment vermella. Semblava que el volien confondre o que li aixecaven la camisa.

A mesura que van transcórrer els dies, més gent se li apropava fent-li, des de la distància, comentaris semblants:

"Per què has escollit aquest color blau tan fred?"

"I si proves un altre color?"

La persona els escoltava, però no comprenia res del que li deien.

"Que no veieu que és vermella?". Els responia.

Però els altres habitants insistien que la casa era blava.

Allò no tenia ni cap ni peus. Era una situació totalment incomprensible.

Al final el pintor va decidir prescindir dels comentaris i continuar amb la seva missió fins a arribar a pintar tota la casa del color que havia decidit.

Eren moltes les veus que li insistien que era de color blau i va haver-hi moments en els quals es va replantejar la continuïtat de la seva obra. Però,

confiat en el fet que estava en el correcte, va continuar endavant.

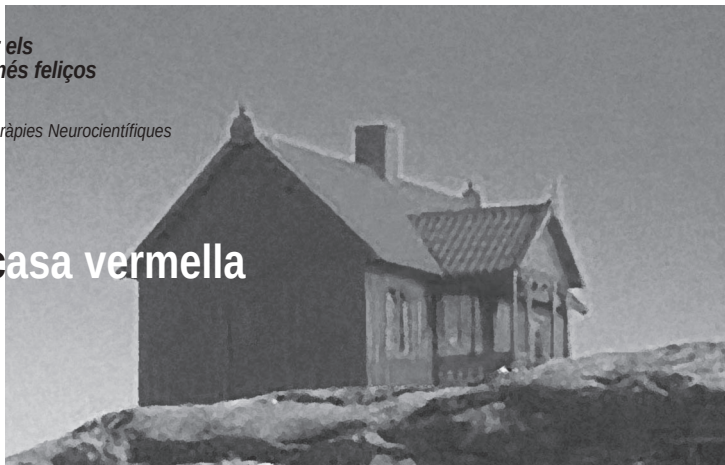
Un cop finalitzat el seu objectiu, va decidir anar a fer una volta pel poble, encara amb pintura a les mans. Justament en baixar del turó, es va girar i va poder contemplar com la llum solar feia que des d'aquell angle la seva casa semblés de color blau. Tot i això, ell sabia de quin color era veritablement la seva llar. Al cap i a la fi, l'havia escollit ell.

En aquell precís moment va entendre que: per moltes veus que escoltis si tu estàs conforme amb el que has escollit i és quelcom que et fa feliç, continua endavant.

Això ho podem aplicar a totes aquelles persones que tenen pors sobre el futur. Si vosaltres teniu confiança i optimisme, deixeu d'escoltar les notícies, els vídeos i els missatges negatius. Posem límits als qui ens diuen que tot serà fosc i que no hi haurà millores.

L'esperança és l'últim que es perd i hem de cultivar-la cada dia.

Que tingueu un molt bon 2021!

assemblea

FEM SOBIRANIA FISCAL

JO PAGO A CATALUNYA

Adreçada a tothom qui pagui els impostos: IRPF, IVA o Impost de Societats.

- És una acció senzilla, no requereix més temps ni tràmits que els que estàs invertint, ara, pagant a la hisenda espanyola.
- És una acció legal, ja que la llei general tributària contempla aquesta possibilitat.
- Es té coneixement que diverses entitats i persones físiques ho venen fent des del 2012 sense problemes legals ni inspeccions.

Pregunta-ho al teu gestor i visita la web: <https://sobiraniafiscal.assemblea.cat/>

Servei d'atenció telefònica 93 595 46 46

Poesies de Josep Vendrell

Continuem publicant part de l'obra poètica del nostre enyorat Josep Vendrell i Torres. Va fer una versió literària de la nostra història. Llegim-la amb profit; que, al cap i a la fi, aquesta era la seva intenció més pregonja.

CORPUS DE SANG

(7 de juny de 1640)

El poble no pot més!

La copa vessa!

La soldadesca acaba de fer el pes

i Sant Andreu del Palomar

fumeja i crema!

La bresca del vesper ja no bronzina!

L'odi domina!

VISCA LA TERRA

I MORIN ELS TRAÏDORS!

Les vespes, ara, són els segadors;

de Tamarit, d'en Serra i d'en Vergós

(que eren empresonats)

en són llibertadors!

Oh, Barcelona!

que amb catifes de flors
veneres de Crist el Cos!

i ara sanguinolenta

et laments i plores,

embrutint d'aquest dia

les santes hores!

—Comte de Santa Coloma...

virrei de Catalunya,

la gent rural, cadascuna, se sent fill bord

i la forca, el ganivet, la falç empunya;

tremola, tingues por... camina tort!

El comte (apunyalat)

dansa en el port,

entre la pedra i l'ona,

rogent de sang,

com si el sol de ponent

l'hagués emmantellat!

PAU CLARIS I CASADEMUNT

(1586-1641)

El servent del Crist

(moribund al llit)

per últim cop

son cor, donant l'hàlit

batega;

darrera guerra

que li esperona el pit!

La monarquia cobejosa

maltracta la indefensa esposa

del poble oprimí!

França i Espanya

saqueja i escanya!

Ell... sols vol pau.

El país és esclau

i ha de guerregar!

Oh, sagrat altar!

Martiri cruent d'una ànima noble

que estima el seu poble

amb tota sa ment!

Mor En Pau Claris!

Exiliat en sa pròpia terra,

ell vol i s'aferra

a la Creu de Crist!

Veu el Paradís

esclatant de joia!

Mira el seu país

i la seva història

oblida la joia,

i mor, sí, mor...

angoixat i trist!

Pau Claris i Casademunt

GUERRA DELS SEGADORS

(1640-1652)

Bon cop de falç!

Dotze anys de guerra,

la totalitat d'una nació

és pols i terra.

Sense germinació,

la fam, la mort... a tots aferra!

Bon cop de falç!

Els camps de blat

són de mala herba.

És buit el plat

i l'enemic ens fa la verba.

A l'era erma, el vent hi bat!

Bon cop de falç!

Reial campanya,

i l'honor fals

menteix... enganya.

Per Catalunya regnen els mals;

el nord i el sud trenquen la canya!

Bon cop de falç!

Imposició i bastonades

de trascantó.

Les batallades són esquerdades,

no tenen so;

moltes esglésies estan cremades!

Bon cop de falç!

Que nostra pensa, amb l'esperança,
no s'ha de perdre.

La perseverança és la venjança

que picapedra

i vencerem nostra mancança

sense temença!

Bon cop de falç!

Bon cop de falç!

Bon cop de falç!

Representació actual i teatral d'un grup de Mi-quelets. Històricament aquest cos de la Generalitat va néixer en la Guerra dels Segadors.

FRANCESC DE TAMARIT I DE RIFÀ (1600-1653)

Castlà de Montclar,

braç de Pau Claris,

militar fidel i mai indecís;

de tots popular,

tant dels aliats

com dels enemics!

Vell, joves i xics

en tu han confiat

i amb tu han lluitat

contra reis cacics.

Lleida i Montjuïc

són tes victòries!

Oh, finides glòries!

Oh, perdut desig!

Dues monarquies

de folles manies...

Catalunya al mig!

Cesses ton mandat

com a diputat,

però lluites contra el mal,

Mestre Racional

de nostra ciutat,

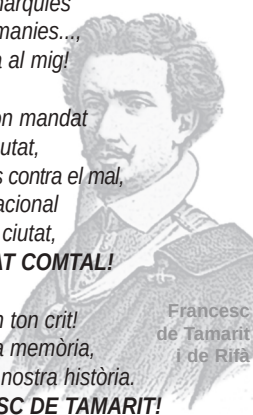
LA CIUTAT COMTAL!

És pregon ton crit!

Servem ta memòria,

puntal de nostra història.

FRANCESC DE TAMARIT!

Exposicions

Del 21/12 al 25/2/2021

Exposició monogràfica "La clau a través de la història"

ADRECES DE CORREU ELECTRÒNIC

A fi i efecte de poder mantenir informació àgil i puntual de les activitats de Gent del Masnou, recordem als socis que ens poden facilitar la seva adreça de correu electrònic. Només cal que ens enviïn un correu amb aquest text:

"Autoritzo Gent del Masnou a utilitzar aquesta adreça de correu electrònic per a informació i comunicacions de l'entitat".

L'enigma V.D.R.

Un home arriba a casa i fa una pregunta a la seva filla Laia. La pregunta és de tal manera que, sigui quina sigui la resposta, ja sigui verdadera o falsa, permetrà a l'home de saber-ne la resposta correcta.

De quina pregunta es tracta?

Resposta: *¿6260 6 219 ,6117*

9up 2è ,noq291 on i2 .6260 6 2è 9up 2è ,noq291 i2 .2è irl on

CURSETS DE GAITA ESCOCESA

Informació a

Gent del Masnou

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com

www.gentdelmasnou.cat

Classes de ioga

El dimarts de les 19:30 a les 21

Aprendreu tècniques de meditació, respiració i relaxació.

Curs impartit per Ivet Compañó, professora de Kundalini-ioga.

Cal portar una estoreta (o matalasset), tovalloleta, coixí petit, pareo i roba còmoda.

Preu trimestral 80€ socis 70€. Inscripcions a Gent del Masnou

Tardes laborables, de 6 a 2/4 de 9 · Vocalia Recreativa

Més info: ivet@latercerapell.com · 607 74 74 99

Et convidem a fer-te soci de Gent del Masnou

www.gentdelmasnou.cat

La punta de la llengua (125) Esteve Pujol i Pons

Totes les llengües tenen unes expressions genuïnes, sovint exclusives i identificadores, que constitueixen aquell pòsit que d'alguna manera la conformen; reconec que no és el nivell més profund de la llengua –aquest és l'estructura o sintaxi, la construcció de l'idioma–, però també és molt rellevant.

Avui entro en dues expressions que es van perdent i que entre la gent més jove potser ja s'han perdut del tot, quina llàstima! Em refereixo a la manera de descriure dues posicions del cos. Per un cantó tenim estar **de bocaterrosa** (estar boca avall, de boca a terra; per exemple, dormia de bocaterrosa, el nen estava de bocaterrosa...),

amb els seus adjectius corresponents **bocaterros** i **bocaterrosa**. I amb uns sinònims ben escaients: a **bocons**, de **bocons**, de **bocadents**, **boca per avall**, **boca avall**.

I l'altra, ben al revés, és estar **de panxa enlaire** (que, al·lerta!, també vol dir ser un mandrós, estar ociós, viure amb l'esquena dreta), que significa estar ajagut boca amunt; per exemple, dormia de panxa enlaire, el nen estava de panxa enlaire... I també té uns sinònims ben bonics: **de sobines**, **boca per amunt**, i els adjectius **supí** i **supina**,

No deixem perdre el nostre patrimoni lingüístic. Els educadors professionals i els pares hi tenim molt a fer.

Teatre capital

(La cartellera barcelonina)

Rosa M. Isart (rmisart@hotmail.com)

Carta (escènica) als Reis, gener 2021

Estimades Reines d'Orient. Aquí ve la carta nostra. Demanem, si us plau:

IDENTITAT:

«BUCK: Si fas petit el teu nom, fas petita la teva vida.» (Guillem Clua, *Marburg*, p. 43. Barcelona: Proa, 2010).

RESPECTE I IGUALTAT:

«HELGA: Sempre ha estat un cabró masclista. Una vegada va dir que abans que hi hagués una cancellera a Alemanya ens envairien els marciàns.» (Guillem Clua, *Marburg*, p. 31. Barcelona: Proa, 2010).

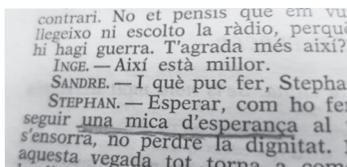
TENDRESA:

«SOFIA: No sempre s'hi pot tocar amb tendresa.» (Manuel Molins, *Trilogia d'exilis*, p. 54. València: Eliseu Climent, 1999).

ESPERANÇA I DIGNITAT:

«STEPHAN:

Esperar, com ho fem tots nosaltres. I aconseguir una mica més d'esperança al preu que sigui, i si tot s'ensorra, no perdre la dignitat. És l'únic que voldria.» (Ricard Salvat, *Nord enllà*, p. 38. Barcelona: Occitània, 1965).

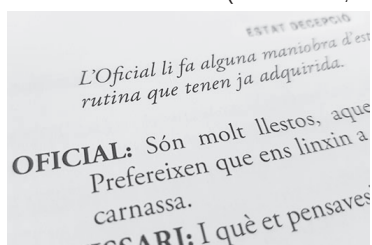

HONESTEDAT I VALENTIA:

«DONA: La gent només parla de debò quan no té res a perdre o quan és a punt de morir, i aleshores acostumen a dir coses molt poc interessants.» (Lluïsa Cunillé, *Barcelona, mapa d'ombres*, p. 12. Barcelona: RE&MA 12 SL, 2004).

COHERÈNCIA, SOLIDARITAT I VALENTIA:

«OFICIAL: Són molt llestos, aquests. No volen sortir a les fotos. Prefereixen que ens linxin a nosaltres i per això ens fan servir de carnassa.» (Carla Torres, *Estat de decepció*, p.18. Barcelona: Sala Flyhard, 2018).

Preneu-ne nota. És molt important fer-ne una alta distribució a tot-hom.

Mercès. Love, xxx.

La cuina de l'Antònia

El Cullerot

FONDUE SUÏSSA de FORMATGE

Per a 6 comensals

400 gr de formatge Vacherin Fribourgeois (un formatge que aporta cremositat i gust a la fondue). **400 gr de formatge Gruyère.** **400 gr d'Appenzeller** (un formatge amb base de llet de vaca de gust intens i fi. **750 ml** (o 3 tasses) de vi blanc sec **2 grans d'all.** **50 ml** (o 3 cullerades) de Kirsch (aiguardent). **Un pessic de nou moscada.** **1 Cullera de postre de Maizena.** **4 baguettes tallades a daus**

Freguem el fons de la cassola de la fondue amb un all i després el trinxem ben petit. Hi aboquem el vi blanc i ho posem a foc lent fins que comenci a bullir. Ratllem tots tres formatges i els anem afegint al vi calent. No deixem de remenar fins que es fonguin del tot i arrenquin el bull uns pocs minuts. En un bol a part, barregem la cullerada de Maizena amb el Kirsch. Tirem-ho a la cassola de la fondue perquè s'espesseixi una mica. Ratllem un polsim de nou moscada i l'afegim amb una mica de pebre molt. Barregem-ho tot molt bé. Mentrestant, ja podem anar tallant el pa en daus, que millor que sigui de 1 o dos dies.

Per mantenir calenta la fondue posem-la sobre un fognonet, amb el foc baix. Ja podem començar a sucari-hi pa, però alerta que no en perdem cap tros, ja que diuen les normes de la Fondue que si li cau a l'home haurà de beure un gotet de vi i si li cau a la dona ha de fer un petó al company de l'esquerra.

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat
elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

FINQUES • SERVEIS

Lloguers • comunitats • venda

Anna Asensio

691 31 24 79

servim@servim.es

SERVEIS INTEGRALS D'OBRA

Xavi Fuster

609 34 56 90

serveisintegralsxl@gmail.com

Flos i Calcat, 43 • 93 250 55 65

El Masnou

FES-TE'N SOCI
ASSEMBLEA.CAT

assemblea.cat

**som
fermesa
dignitat
Coratge**

**No et preguntis què pot fer
Catalunya per tu sinó què pots
fer tu per Catalunya.**

Dona un cop de mà col·laborant fes-te'n soci.
(15€ trimestral. 9€ estudiants, jubilats o aturats)

**Volem una República independent Catalana
ens hi ajudes?**

<http://anc.si/EmFaigSoci> #CapALaIndependència

**SOLIDARITAT CONTRA LES
AGRESSIONS DE L'ESTAT**

Associació Catalana dels Drets Civils

Ajuda els familiars de presos polítics i exiliats

ES71 3025 0001 1814 3359 2190

Associació de Foment de la Caixa de Solidaritat Dona suport econòmic
a persones represaliades ajudant en judicis, advocats, multes...

ES31 3025 0001 1814 3361 5996

Per donar suport al govern a l'exili entra a **defensaexili.org**

Cròniques d'ultramar

Joan Muray

Amb aquest número de gener de 2021 enceto la tercera tongada de Cròniques d'Ultramar; aquesta, a l'inrevés de les dues anteriors, que estaven, cadascuna, centrades en un sol tema o indret, aquesta abastarà llocs i èpoques diverses.

La primera es titula:

GUIES EXCEPCIONALS:

UN DESCENDENT DE SAMURAI

Al llarg dels anys i dels llocs del món que he visitat m'he trobat guies i guies, vull dir que n'hi ha que es limiten a recitar el que han après sobre el lloc visitat, i d'altres, com els esmentats, els coneixements dels quals sobrepassen els límits del necessari per sortir del pas. Els que us contaré són d'aquesta darrera qualificació.

UN DESCENDENT DE SAMURAI. Com comprendreu, érem al Japó i el guia era descendent d'aquells homes de guerra. Ell, però, era una persona culta i educada, amb uns coneixements d'art, història i costums encisadors.

Ens ensenyà temples i palaus, monestirs i jardins, i a cada lloc hi trobava una història interessant per explicar-nos, com la de l'antic palau dels emperadors a Kioto, on, a l'entorn de la Sala d'Audiències, al passadís que l'envoltava, en trepitjar-lo, senties ocells cantant, tant si trepitjaves suau com fort. Ens explicà que era perquè així mentre l'emperador estava reunit, si algú rondava per allà, i que podia ser un espia, la seva presència era detectada pel cant d'ocells. Sota el terra d'aquest passadís havien creat tot un entramat de fusta que, en trepitjar-lo, imitava talment uns ocells cantaires.

Ens mostrà monestirs xintoïstes, l'antiga religió del Japó, que es basa principalment en el respecte a la natura.

En veure, en una de les excursions, un grup de macacos pel mig d'un bosc i carregats de fruita entre els seus braços, ens explicà que allò era senyal que l'hivern d'aquell any seria força cru, ja que els simis ho detecten i acaparen més menjar de l'usual per si no poden sortir dels seus amagatalls.

Ens acompanyà a veure teatre Noh, un dels principals de la cultura japonesa clàssica, i ens el feu comprendre, força difícil per als occidentals.

En fi, que no és el mateix visitar un lloc amb un guia normal que amb un guia excepcional. Amb aquests darrers el teu magí surt molt enriquit.

Màscares marcial de samurai

OFICIS DEL MASNOU DESITGEN A TOTA LA POBLACIÓ MOLT BON ANY 2021

REPARACIÓ DEL CALÇAT

Antonio

Francesc Macià 87
(al davant de l'escola Ferrer i Guàrdia)

93 540 75 88

Canvi de cremalleres en botes,
bosses, motxilles, jaquetes i
pantalons. Plantilles. Cremes i
fints per a la pell i l'ant.
Productes especialitzats

Flos i calcat 17 • 93 540 26 39

TALLADA

Josep Tallada i Més
Cremalleres desde
1945

Construccions Jiménez

Obres i reformes en general

607 947 004

Correu electrònic:
luigiteia@hotmail.com

Reparació en general
de l'automòbil.

REPROGRAMEM EL SOFTWARE
DEL TEU VEHICLE

Sant Miquel, 10 el Masnou • Tel 93 540 34 36
info@asm.cat • www.asm.cat

BLAS FLECHA Pintor

- Decoració en general
- Interior i exterior
- Allisat d'estucats

607 08 20 25 el Masnou

EMPRESA INSTAL·LADORA

L'ENDOLL

ESPECIALISTES
EN IL·LUMINACIÓ

Instal·lacions Segarra sl

Aigua, gas, electricitat, energia
solar, aire condicionat, calefacció,
vivenda intel·ligent, porters
electrònics, regatge per aspersió

93 555 12 52

www.germans-segarra.cat
info@germans-setgarra.cat

serim
FINQUES
LOGUERS · COMUNITATS · VENDA

SERVEIS INTEGRALS D'OBRA

Flos i Calcat, 43 • 93 250 55 65
El Masnou

MOTORCAS

VENDA, LLOGUER I REPARACIÓ DE
MAQUINÀRIA I ESTRIS PER A LA
CONSTRUCCIÓ I EL BRICOLATGE
Som al polígon La Bòbila

Garrofers, 5 (pont de Teià)
Tel. 93 540 17 89

CENTRAL
PNEUMATIC

Jaume Estragués

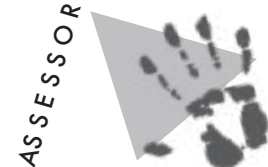
Equilibrat electrònic
Alineació de direcció

Av. Joan XXIII, 28
Tel. 93 555 53 03

LA LLUNA CREPERIA

Pere Grau, 11
615 02 20 86
El Masnou

ASSESSORAMENT GRÀFIC

660 09 23 81

SUBMINISTRAMENTS ELÈCTRICS I FONTANERIA

S.E.F.

Vicenç Linares

J. Llampallas, 25 • **93 555 95 62**
Ametllers, 12 • **93 555 83 91**